

Forfatter: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin

Titel: BREV TIL: Ingemann, Bernhard Severin FRA: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin (1826-05-20)

Citation: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin: "BREV TIL: Ingemann, Bernhard Severin FRA: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin (1826-05-20)", i *Grundtvig og Ingemann*, Forlagt af Samfundet til den Danske Litteraturs Fremme, s. 76. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001989206-000-shoot-L001989206000_0027.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvig og Ingemann

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Grundtvig til Ingemann.

Kriatjanshavn. 20de Maj 1826.

Inderlig Tak, kjære, fuldtro Ven! for dit rørende, trøstelige Ord, som jeg i denne Tid kunde højlig behøve; thi det er græsseligt, saa uskikkede de fleste Mennesker er til at behandle Hjærter, saa naar de endog, med Tanke til, hvad de kalde vort eget Bedste, vil under dybe Rørelser bringe os fra, hvad de kalde Lidenskabelighed, til, hvad de kalde Fornuft, arbejde de aabenbar paa at bringe os i Daarekisten, saa vi maa dobbelt takke Gud, naar vi, om end med sønderrevet Hjærte, saa dog med besindig Rolighed, kan sige: Gud ske Lov! nu har de vel studerte Læger dog opgivet dig, overgivet dig til ham, hos hvem du er i gode Hænder!

Du vil, kjære Ingemann! allerede heraf, eller rettere selv uden dette, slutte, at jeg i denne Tid har saa tit maattet gjentage de nærmeste udvortes Grunde til mit Sidespring, og høre dem saa veltalende gjendrevne, at jeg selv begynder at finde dem smaalige og gider næppe nævnet dem; men skjønt du nok véd, det er alt store Ting, naar det staar klart for os, hvad vi skal gjøre, saa vi maa finde os i, at det sidste store hvorfor er os meget dunkelt, saa deler jeg dog gjerne baade min Klarhed og min Dunkelhed med en af de faa, som føler, at Lyset her neden besøger os i begge Skikkelser, og mest i den sidste, som Morgenrøden fra det høje klædt i Støvskyen, som Gud aabenbaret i Kjød.

Saa længe jeg mindes mig som Herrens Tjener, har det aldrig været mit Ønske til Varighed at være, hvad man kalder Præst i dette Babel, og maatte jeg blot efter min Faders Død frit forkyndt Guds Ord her inde, da havde jeg næppe nogen Sinde søgt gejstligt Embede paa en Tid, da det, fornemmelig i Hovedstaden, har saa mange Byrder, ej blot for den aandelige Virksomhed, men ogsaa for Samvittigheden. Under hine Omstændigheder derimod følte jeg dunkelt, s. 77 men dybt, at jeg baade turde og burde tragte efter et Præstekald i Hovedstaden, men naturligvis med den Betænkning, saa snart Øjemedet: Ordets fri Forkyndelse, en Tidlang var opnaaet, da gjerne at afkaste Byrden, om end Velfærden, verdslig talt, hængte ved den.

Jeg vil ikke gjentage, hvad du véd, eller hvad dog her er ubetydeligt, men kun erindre, at i min første Embedstid her var Byrden mig umaadelig tung, især fordi jeg følte mig for svag til at kaste den; men siden Nyaarsmorgen, da jeg igjen følte Herrens kraftige Nærværelse, blev Byrden mig efterhaanden saa let, at jeg næppe følte den, indtil den ved Injurie-Stævningen faldt paa mig med Klippevægt. Det var nu ikke Embedsførelsen, der betyngede mig som saadan, men det var Følelsen af, at min præstelige Agtelse laa i Hedningers Hænder, det var Levningen tillige af min kjødelige Æresfølelse, og endelig den Møllesten, Procesakter og Rabulisteri er for mig. Herren styrkede mig, saa jeg forrettede mit Embede med Liv og Kraft, maaske bedre end nogen Sinde; men det fraregnet, var jeg de sidste tre Maaneder af forrige Aar som den, der ligger i Graven, og fik af saakaldte Venner sædvanlig kun den dræbende Trøst, at ogsaa i deres Øjne havde jeg begaaet en ubesindig, ukjærlig Handling, da jeg tjente min Herre saa trolig og handlede med saa megen Besindighed og Kjærlighed, som det nogen Sinde har været mig muligt. Dog, den Gud, der vil prises af Dødnings, han lod mig ikke utrøstet, men oprejste mig i den Følelse, at han regerer, han, af hvem al Faderlighed haver Navn i Himlen og paa Jorden, saa enten skulde det værste ikke times mig, eller noget endnu langt overvejende godt vederkvæge mig, og hans Engel tilsmilede mig paa hvert Blad af Rimkrønniken ¹⁾, saa den blev Figenbladet, der lagdes paa min Hjærtebyld og lægte den.

s. 78 Lige siden den Tid har jeg mere og mindre hver Søndag, men især med den dybe, usvigelige Følelse siden Paaske, ved Konfirmationen — først den anden jeg har holdt i mit Præsteliv; den første var i Udby —, og ved alt hvad der kun kommer igjen ad Aare, vemodig, men sødt og salig følt Farvel, og saa vel Himmelfartsdagen som 6te Søndag maatte jeg saa godt som sige mine Tilhørere Farvel, jeg kunde ikke andet, skjønt jeg af mit Hjærtes Fylde ønskede dem en glædelig Fest, og havde, som du véd, med inderlig Glæde beredt mig paa at holde den med dem. Hvad mig skulde times, det vidste jeg ikke, men at jeg var færdig her, det følte jeg dybt, og med denne Følelse gik jeg den 8de Maj til Majestæten, første Gang i et Aar, vel for at overlevere ham Rimbladene ¹⁾, men egentlig for ved denne gode Lejlighed at vise ham, hvorledes en kristelig Præsts Stilling nu til Dags var, og høre, hvad han dertil vilde svare. Alt føjede sig, jeg følte Mod og Besindighed til at sige, hvad jeg kunde, og han optog det meget, endog vidunderlig venlig, men vedkjendte sig paa det bestemteste Fjendernes Synsmaade for mit Kirkeforsvar og Injuriesagen; og nu var jeg intet Øjeblik tvivlsom om, hvad jeg skulde gjøre, kunde saa meget mindre være det, som Bandsættelsen i Bispernes Hyrdebrev, den i al sin Smaalighed gruelige Salmehistorie ²⁾, og en ny Injurieproces, hvormed jeg trues, fordi jeg paa Embeds Vegne har lastet Religjions-Undervisningen i et Institut, hvor den dreves galt, — som alle disse Ting, uden ene tagne at kunne mer end drille mig, samlede mindede mig om intet Øjeblik at opsætte, hvad jeg nu klarlig saa', skulde ske i Dag eller i Morgen.

Her, min Ven! har du Historien, vel ikke saa klar, endsige saa varm, som jeg Ansigt til Ansigt vilde meddele dig. 79den, men dog vel saaledes, at, hvad du ej kan forklare dig af det synlige, føler du, har dog sin gyldige Grund i det usynlige i og over os. At han, der nys iskold bandsatte mig, nu tager varmt Del i, hvad der kaldes min Ulykke, og at Kancelliet, der, saa vidt det stod til dem, har nødt mig til, hvad jeg gjør, nu kalder mig en Perle, det anmærker jeg kun som noget, vi skal takke den Herre for, der vender Strøm i Tanke-Sind, naar og som han vil.

Grundtvig, Nikolai Frederik Severin, *Grundtvig og Ingemann*,

Om Fremtiden véd jeg naturligvis intet, og afholder mig, saa vidt muligt, fra at gætte, da jeg i den sidste Tid ret har lært, at denne Gættelyst, uden, til Maade, at være gal, dog er min svage Side, saa Herren tiltalte mig mer end jeg tænkte, da jeg ved den sidste Grav, hvorover jeg stod, udraabte i hans Navn: mine Tanker og mine Veje ere ikke eders, men højt over dem som Himlen over Jorden. Han raade!

Saa snart jeg kan sige dig noget, skal du høre fra mig. Gud ske Lov! min kjære Lise blev langt snarere og lettere beroliget, end jeg turde ventet; dobbelt ser jeg hans Visdoms og Godheds Finger i Dødsfaldet, som gik tæt foran dette; thi havde den gamle ¹⁾ levet nu, véd jeg ej, hvorledes jeg skulde kunne gjort, hvad dog maatte sket; og aldrig kunde hendes Daatter bedre baaret det nærværende og forbigangne, end ved nu ligesom at drages til og fra Moderens Grav. Maaske var endog denne haarde Trækning nødvendig; thi, hvad vist nok nu er en sjælden Fejl: de Døtres Sorg var overdreven, og frygtelig for os, der ønske dem at leve og se gode Dage. Lise har læst dit Brev og takker inderlig med mig; alle Søstrene hilse venligst, hils saa din elskelige fra dem og din

Grundtvig.

6